

GYŰJTŐ: KISS JÓZSEF

GYŰJTÉS IDEJE: 1977.

TART.: KÖVETŐKÉK ÉS BEMUTATÁS
(lakodalmi névkártyák)

21 lap

FŐLÉKAZH mutató: KETTŐS.

SZAKMUTATÓ: XIX, A, 3

PAPÍRIPARI VÁLLALAT

KISKUNHALASI GYÁRA

LELTÁRKÖZLÉS

ÁTVEZETVE AZ EGYSÉGES LTK. 3688-AS TÉTELE ALÓL

3688.

v/19

" K Ö V E T J Á R Á S   É S   B E M U T A T Á S "

/ Részlet Nagykorpád és környéke lakodalmas szokásokból./

Összegyűjtötte és feldolgozta:

Kiss József

Kiss József
ny.ált.isk.igazgató.

7541 K u t a s

Ady E. u. 12.

P:.....

3688.

S Z E M É L Y I L A P

v/19/

az Országos Néprajzi és Nyelvjárási Gyűjtőpályázatra beküldött pályamunkákhoz

A pályázó neve és foglalkozása / tanulóknál osztálya /: Kiss József ny.ált.isk.igazgató.

Tanulóknál az iskola neve és címe: -----

A beküldött pályamunka címe: Követjárás és bemutatás. / Részlet Nagykorpád és környéke lakodalmi szokásokból./

A gyűjtés helye / helység, megye, ideje és egyéb körülményei:

Nagykorpád / Somogy megye /. Az adatszolgáltatót több alkalommal felkerestem, aki részben elmondta, részben jegyzetét olvasta, amit én lejegyeztem, majd feldolgoztam.

A pályamunkában f e l h a s z n á l t irodalmi forrásmunkák amennyiben a pályamunkában nincsenek feltüntetve/: -----

Az adatközlők / akiktől a pályázó az anyagot gyűjtötte / személyi adatai / név, életkor, foglalkozás, lakóhely /, amennyiben a pályamunkában nincsenek feltüntetve:

A pályamunkában a személyi adatok fel vannak tüntetve.

Résztvett-e a benyújtott pályamunka valamilyen más / járási, tudományos diákköri, diáknapi, iskolai stb. / pályázaton? Ha igen, melyiken és milyen eredménnyel?

Nem vett részt.

A pályázó további gyűjtési / pályázati / tervei: Egy törzsökös parasztcsalád életútjának a megírása.

Milyen központilag szervezett kérdőíves adatgyűjtésben vett részt a folyó évben?

Mellékelve " Kertészeti építmények, csőszkunyhók " utmutató alapján adott válaszok.

Kelt Kutas, 1977 szeptember 18.

Aláírás: *Kiss József*

Pontos lakcím: 7541 K u t a s

Ady E.u.12.

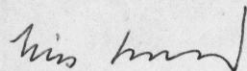
tájban volt.

Az "uj menyecskét" ilyenkor felöltöztették új ruhába, a Szigetváron készített virágos, szalagos kontyot tették a fejére s a lakodalmas násznép, élen az új párral, zeneszóval indult a templomba. A papot az indulás előtt értesítették s az akkor harangoztatott. Ilyenkor nemcsak az iskolás gyermekek voltak a templomban, hanem a harangszóra sokan - főleg az asszonyok - összesereglett a templom előtt, hogy ne csak menyasszonyi ruhában, hanem így is megnézzék az új menyecskét.

Az új menyecske most már nem olyan "alázatosan, bánatos formán" lépegetett az utcán, mint előző nap az esküvőre való menetkor, hanem vidáman, nevetgélve. Főleg akkor voltak nagyon kíváncsiak, ha az új menyecskét másik faluból hozták. E magatartásból az idősebb asszonyok következtetést is vontak le s ki dicsérni, ki szapulni kezdte, hogy majd milyen is lesz. Egyesek szerint rendes, mások szerint kikapós menyecske lesz belőle. Ezt a bemutatásra való menéséből vélték megállapítani.

A pap a könyörgés megtartása után az urasztala elé intette az új házásokat, ahol néhány mondatos imát mondott, majd intő szóval bocsájtotta el őket.

Mikor kimentek a templomból, a zenészek ismét rázendítettek nagy nótázás közben indultak vissza a lakodalmas házhoz, ahol tovább folyt a vigasság, tánc sokszor még egész nap, de egyes esetekben még harmadnap is.

Kiss József

ny. ált. isk. igazgató.

7541 K u t a s .

Ady E.u.12.

" Követjárás és bemutatás "

Részlet Nagykorpád és környéke lakodalmi szokásokból.

Bizonyosan sokszor leírták már egyes vidékek lakodalmas szokásait. Magam is sok lakodalomban részt vettem, hiszen paraszi származású vagyok, rokonaim nagy részben parasztemberek. Aztán korábbi munkahelyemen, ahol 14 évig voltam tanító, - ősi szokás szerint a papot és a tanítót szinte majdnem minden lakodalomba meghívták. Hallottam a "vőfény" kikérőjét, bekérőjét, a menyasszonytánc előtt elmondott, szinte majdnem minden községben azonos szövegű, táncra felhívó rigmust. Azonban már csak egy-két helyen van szokásban, de ott is kiveszőben, az ugynevezett " követjárás," amit Nagykorpádon lakodalmak alkalmával még elvétve meg lehet találni. Így ez alkalommal nem kívánom leírni a teljes lakodalmas szokásokat, csak a lakodalomnak ezt a két, a címben megjelölt, szerintem fontos mozzanatát.

Szerencsém volt, hogy ráakadtam Vajda József nagykorpádi lakosra, aki tsz nyugdíjas, 66. évében van s fiatalabb korában lakodalmak alkalmával ő is volt násznagy s vezette a lakodalmakban a vőlegény férfi vendégeit " követjárásba " s nagyon jól el tudta mondani azokat a rigmusokat, melyeket a vőlegény és a menyasszony násznagyának illet tudni. Pedig ezek a rigmusok, amint az alábbiakban olvashatók, nem röviddek, hanem bőségesek, hosszúak. Amint Vajda József elmondta, az iskolában is jó tanuló gyermekekből lettek felnőtt korukban a násznagyok, a követjárók, akiknek jó emlékezőtehetségük volt s hosszú szöveghez ha " vétettek " is, gyorsan rögtönözni is tudtak. Általában ezekből az emberekből kerültek ki a falusi bírók, helyettes bírók, esküdtek, előjárók. Az egyháznál - Nagykorpádon a reformátusok közül - ők lettek a kurátorok - gondnokok, - presbiterek, iskolaszéki tagok. Persze, a vagyoni helyzet is meghatározója volt, de néha néhány holdas parasztember is, főleg ha nagyon jó esze volt, bekerült ezek közé s végezte lakodalmak alkalmával a nagy megtiszteltetést jelentő násznagyi tisztséget. Ha a rokonságban nem találtak erre méltó személyt, akkor már korábban kinézték a házasodni akaró legény szülei, hogy ki más lenne erre alkalmas személy. Aztán ha nem is voltak addig közeli barátságban, valamiképpen oda kezdtek járni, nemegyszer a munkában hivatlanul is segítkezni, hogy majd annak idején okot találjanak, miért is az illetőt választották s hívták meg násznagynak. Ennek visszautásítására

szinte lehetetlen volt, no meg hányszor lehetett téli estéken azzal dicsekedni, hogy itt is, meg ott is, ennyi és ennyi alkalommal az illető volt a násznagy, vezette a követjárást.

A követjáráson csak férfiak vettek részt, míg a nők otthon maradtak s várták vissza a követeket. A követjáróknek legtöbb esetben bibliai kérdéseket tettek fel, néha azonban magyar történelmi anekdótákból - leginkább Mátyás királyról szólókat - szoktak feltenni. De ilyen kérdés is előfordult már, hogy: " Mikor hazudik a kántor? " A válasz erre az, mikor azt énekli karácsonykor, hogy: " Mennyből jövök most hozzátok, " pedig a jó meleg szobájából jött. De olyan kérdés is elhangzott már, hogy: " Miért pecsétes a m

í

papunk ferencjóska kabátja? " Erre azt a választ adták, hogy bebizonyosodott nála az a sokszor énekelt urvacsorai ének, hogy: " Ezt pecsétli az étel, együtt a pohárvétel. "

No, de lássuk a követjárás lefolyását.

Amikor a vendégek összejöttek, ettek is, ittak is, a vőlegény édesapja így szól az egybeült vendégsereghez:

Vőlegény édesapja:

Kedves vendégeim! Köszöntök mindenkit,
Kik tisztes hajlékomban vannak itt.
E családi ünnepnapon, fiam esküvőjén,
E szép vendégsereg egybe seregelve.
Örül az én szívem, hogy ezt is megértem,
Isten kegyelméből örömapa lettem.
Van itt bőven minden, lehet enni, inni,
Félre minden buval, nem kell siránkozni.
Cigány gondoskodik majd a vigasságról,
Talp alá valóról, vidám mulatásról.
Hogy jó kedvük legyen, arról gondoskodom,
Jó bor az üvegből soha ki ne foggyon.
Érezze mindenki itt most már jól magát,
Vendégeimnek kívánok én most jó mulatást.
Követjárókat arra kérem, hogy készüljenek,
Ha itt van mindenki, akkor hát menjenek.
Mert hát tudják, hogy az idő hamar eljár,
Pedig minden elvesztegetett percért kár.
Te is fiam, biztasd, / a vőlegényhez / hogy most már menjenek,
Gyorsan járjanak és ne késlekedjenek,
Mert ezt az utat ma kétszer kell megjárni,
Nem lehet sehohsem sokat tétovázni.

Vőlegény násznagya:

Tudjuk, sógorom, hogy nekünk most menni kell;
Azért előbb dolgainkat egyeztetni kell,
Nehogy valamit közben is elfelejtsünk,
Aztán hová megyünk, ott szégyenbe essünk.

A házban nagy a ürgölődés, forgolódás, készülődés. Fehérkötéses szakácsnők forgolódnak a kondérok mellett, kondérokban jó idő esetén az udvaron főzik a finom ételeket. A járókelők és a vendégek étvágyát már ezzel is ingerlik. A szobában terített asztal várja az érkező vendégeket. Az asztalok megrakva borosüvegekkel. A jelenlévő vendégek kínálgatják egymást és köztük már jó a hangulat. Közben készülődnek. A szoba közepén áll a vőlegény násznagyával, körülötte pedig félkörben a vőfények.

Vőlegény:

Induljanak násznagyuram az isten nevében,
Kivánom, térjenek vissza szerencsével.
Ne késsenek sokat, mert az idő eljár,
Násznagy uramékra még sok feladat vár.
Násznagy uramék azt ma már végrehajtják,
Akkorára még majd az este is leszáll.

Vőlegény násznagya:

Tudjuk, hogy nem lesz majd könnyű a mi dolgunk,
Mig azt végrehajtjuk, bizony elfáradunk.
Készüljünk hát most fel erre a nagy utra,
Melyre a megbizást vőlegényünk adta.
Akinek van, az most pödörje ki bajszát,
Igyék egyet, aztán köszörülje torkát,
Mert hosszú ám az ut, sok lesz a nótázás,
Táncolás, meg közte öröm kurjongatás.
De mielőtt még az utunkra indulnánk,
Kóstolják meg egyszer vőlegényünk borát:
Hogy ezt a nagy utat könnyebben járassuk.
No legények rajta, akkor egyet igyunk.

Minden vőfény kezében üveg van, az üveget magasba tartják, majd koccintanak és egymást felköszöntik. Isten éltesen bennünket! Aztán isznak, majd a násznagy ismét folytatja a beszédét.

Vőlegény násznagya:

Én megyek hát elől az első vőfénnel,
Többi vőfény pedig bennünket kövessen.
Most az első vőfény kezdi majd a nótát,
Mink pedig segítsünk s együtt mondjuk tovább.
Adja most hát bele mindenki a lekét,
Ne sajnálja torkát, az annya keservét.
Ugy szóljon a nóta, hogy csak úgy repedjön,
Hogy a falu népe minket megdicsérjön.
Nem volt mostanában ilyen követjárás,
Ahol ilyen szépen hangzott a nótázás.
Akkor hát induljunk, gyerünk hát utánnam !

Kijönnek az udvarra és kettes sorba állnak. Elől a násznagy, meg az első vőfény. Utánuk pedig a többi vőfény, kezükben üveg tele borral. Amikor elindulnak, az első vőfény elkezdi a nótát, és dalolnak, táncolnak, kurjongatnak a menyasszony házáig.

Ahogy mennek, közbe-közbe isznak egyet, majd tovább folytatják a nótázást.

Amikor megérkeztek a menyasszony házához, a násznagy megy legelől, a többiek meg mennek utána. A menyasszony házánál is ünnepléses hangulat van, várják a követjárókat.

Vőlegény násznagya:

Adjon az ur isten szerencsés jónapot,
E ház lakóinak örömet, boldogságot!

Mindnyájan:

Köszönjük, úgy legyen !

Menyasszony édesapja:

Isten hozta kendteket, násznagy uramék,
Minek köszönhetem ezt a nagy szerencsét,

Hogy ilyen szép számú ünnepi küldöttség
Az én szerény házamat így megtisztelték.
Kerüljenek beljebb, foglaljanak helyet,
Jövetelük célját azután mondják meg.

Bemennek mindnyájan és helyet foglalnak az asztal körül, ahol
már várják őket a menyasszony vendégei. Amikor helyet foglaltak, a
vőlegény násznagya elkezd mondani jövetelük célját.

Vőlegény násznagya:

Tisztelt háznépe, kedves öcsém uramék, rokonok, jóbarátok, ismerősök és mindenki, aki itt jelen van !

Öröme vagyon ma ennek a családnak,
Ma van menyegzője szép leányzójuknak.
Mi is mostan annak örömére jöttünk,
Követségbe küldött a mi vőlegényünk,
Hogy megkérjük szépen e háznak az urát,
Mennyi váltságdíjért adja ki a lányát.
Ebbe az udvarba násznép bejöhessen,
Ünneplős ruhában tiszteletet tegyen,
Hogy magával vigye az ékes menyasszonyt,
Diszlakomával várja őt az új otthon.
Várja ott a család, lakodalmi násznép,
Virágos kocsikkal teljesen utrakész.
Mert úgy vagyon ennek rendje és a módja,
Hogy minden férfinak legyen házastársa.
Így vagyon ez a bibliában megírva,
Nem jó az embernek, ha nincs neki párja.
Így volt ez kezdetben a paradicsomkertben,
Valamikor Ádám s Éva idejében.
Almafa alatt aludta Ádám álmát,
Mig isten kivette az oldalbordáját.
Ebből lett az első, ki asszonyi állat,
Kitől származtunk mi azóta mindnyájan.
Ők szaporiták be ezt az egész földet,
Hogy a paradicsomkertből kiűzettek.
Ezt tegyük hát mi is, akik most még élünk,
Hogy végleg ki ne vesszen a nemzetségünk.

Mondá isten, hogy ti elszaporodjatok,
Tisztességre, becsületre vigyázzatok.
Embertársatok meg ne háborítsátok,
Hogy utóbb ne érjen benneteket átok.
Hogy e hazából mi is ki ne üzessünk,
Hogy szétszórtan e nagy világban úgy éljünk.
Ne vegyünk ránk sen^ki igáját és jármát,
Mert csak így nyerhetjük el a boldogságát.
Most már rátérek a dolog lényegére,
A beszédnek minél előbb legyen vége.
Ott kezdeném most is, ahol elébb kezdtem,
A beszédemben egy kicsit messze mentem.
Azt kérdem hát tisztelt jó násznagyuramék,
Hogy mennyi is legyen hát az a kapupénz?
Amiért előttünk a kaput kinyitják,
Amiért a szép menyasszonyt kiválthatják ?

Menyasszony násznagya:

Amit itt hallottunk, az mind nagyon szép volt,
Mit kedves sógorom oly szépen elmondott.
De hát azért nekünk mindez még nem elég,
Közben tegyünk még fel három, vagy négy kérdést,
Amelyre^l hagyha megfelelő szót kapunk,
Akkor kérésének mi is helyet adunk.
Az első kérdésem először az volna:
Hogy hát hány felesége is volt Jákóbnak ?
Feleségeitől hány gyermek származott,
Születés sorrendben milyen nevet kaptt?
Végül, hány foga volt Jákób létrájának,
Melyen az angyalok mennybe föl s le jártak ?
Kedves Sógorom! Ha erre válaszolnak,
Akkor kapupénzről velem tárgyalhatnak.
Amig ez meg nem lesz, nem mehetünk tovább,
Meglátjuk, hoztak-e magukkal kis tudást ?
Hitbéli dolgokban vagyon-e jártasság,
Hogy fejére tennénk násznagyi koronát.

Vőlegény násznagya:

Hát kedves Sógorom ! Azt a kutya-fáját,
Elő kell szedni a prófétai tudást.
Mert bizony megvallom, ezzel nem számoltunk,
E dolgokban bizony nincs nagy gyakorlatunk.
Ily hirtelenségben még a víz is kivert,
Ilyre az embör gyeröke gondolni se mert.
Vőfények ! Most elő szedni a kis tudást,
Hogy a becsületünk ne szenvedjen csorbát.
Mert bizony ránk nézve ez nagy szégyen lenne,
Falu népe pedig minket ki nevetne.
Hire menne annak hetedhét országba,
Akármerre mennénk, bennünket csufolna.
Jó lenne, sógorom, ha kicsit engedne,
A feltett kérdésből egy is elég lenne.
Mig mi ezt megfejtjük, itt lesz már az este,
Vagy talán még akkor sem jutunk dülőre.

Menyasszony násznagya:

Nem baj az sógorom, semmit nem engedek,
Mig a kérdésekre itt meg nem felelnek.
Még azt sem bánom, ha itt éri az este,
Az csak majd kendteknek lenne a szégyene.
Mi most itthon vagyunk, mi vagyunk nyeregbe,
Lányunk nem oly olcsó isten teremtése.
Csak gondolkozzanak még egy kicsit rajta,
Nem hiszem, hogy ennyit valaki ne tudna.

Vőlegény násznagya:

Na, vőfények, hát aztán mitevők legyünk,
Mert ha nem felelünk, nagy lesz a szégyenünk.
Hát bizony, sógorom, tuggya, ez ugy vóna,
Bizony nagyon régen jártam iskolába.
Már elfelejtettem amit ott tanultam,
Pláne azt, hány felesége volt Jákóbnak?
Én bizony azt sosem tartottam fejembe,
Annál nagyobb dolgok jártak az eszembe.

Menyasszony násznagya:

Pedig illő volna sógorom, ha tudná,
Kend becsületét legalább nem rontaná.
Embörnek ennél még többet is kell tudni,
Ha ugy hozza a sors, bölcsnek is kell lenni.
Kis dolgok, bibliában vannak megírva,
De azt kend, sógorom, nem igen forgatja.

Vőlegény násznagya:

No, azt a mindenét, hát így még nem jártam,
Násznagyságomra én bizony ráhibáztam.
Megvallom őszintén, nem papnak tanultam,
Hogy a bibliát én kívülről is tudjam.
Mert van minálunk ennek tanult mestere,
Akinek már ez a könyérkeresete.
De azért előttem is valami rémlik,
Az ember gyekeke vissza is emlékszik.
Mondanék én mást is, édes jó sógorom,
Mielőtt gondolkoznék ezen a dolgon.
Ugy érzem, hogy nekem kiszáradt a torkom,
Igyunk előbb egyet, aztán majd folytatom.
Több lössz az észjárás, na meg a bátorság,
Többet beszélünk majd, nagyobb lössz a vigság.
Vigság közt majdcsak kiderül az igazság,
Hogy szegény Jákóbnak szive kiért is fájt.

Menyasszony násznagya:

Hát kedves sógorom, itt az üveg, vegye,
Ámbár nem így volna ennek már a rendje.
Meg kellene adni a választ mindenre,
Ugy akkor ihatna az embör gyeröke.
De ha ugy akarja, lögyön mög a kedve,
Kedves mindnyájukat az isten életesse.
Éltesse az egybe kelendő házaspárt,
Kiknek érdekében tartjuk e kis vitát.
Fogja meg mindenki a boros üvegjét,
Mindenki egészségére nagyot igyék.

Mindenki megfogja a nála lévő borosüveget, sorba koccintanak és isznak.

Mindenki kedves egészségére válják,
Kivánom, hogy többször is megismétlődjék.
Remélem, hogy most már csak dülőre jutunk,
Annak öröme jó nagyokat iszunk.
Akkor talán ismét térjünk rá a tárgyra,
A mögömlögetettek familiájára.
Édes jó sógorom, előbb kend azt mondta,
Hogyha egyet iszik, lössz majd bátorsága.
Bátorsága mellett megjön a tudása,
Gyorsabb lössz majd kendnek az eszejárása.
Ezt szeretném én is, ha ez is ugy lenne,
Akkor ez az alku hamar megtörténne.
Nem bánom, ha nem kend, hanem más mondja meg,
Egy helyre tartoznak, így minden egyre megy.
Legyen valaki, ki ügyesen válaszol,
Akkor megnyilik majd kendetknek az ajtó.

Vőlegény násznagya:

Ahán ! Most már csak ugy az eszembe támadt,
Hogy Jákób elhagyta a szülői házat.
Az is messze földre ment el házasodni,
Ott a feleséget ugy kellett megvenni.
Kinek volt a lánya, azt bizony nem tudom,
Amit nem tudok, azt hát ki sem mondhatom.
De itt vagy te, kedves jó Pista sógorom,
Azt gondolom, hogy majd ezt te is elmondod.
Jobban ismered te nálam a bibliát,
Ennek az embörnak várom a válaszát.
Légy szives és mond meg, hogy hívták a gazdát,
Akinél Jákób a lányért sokat szolgált.

Pista sógor:

Sógor ! Kendnek kellene azt megmondani,
A feltett kérdésre pontos választ adni.
Kend a mi násznagyunk, kend itt a mindönös,

Azt szokták mondani, kend most itt a szörös.
Kendön fordul itt mög möst a világ sora,
Jobbra-e vagy balra, csak az isten tudja.
Jó lenne, ha már egy kicsit iparkodnánk,
Otthon már néhányan biz a táncot járnák.
Azt se tudják otthon, hogy mi is van velünk,
Talán valami babonaságba estünk.

Vőlegény násznagya:

Sógorom ! Kicsit kevesebbet beszéljen,
Arra adjon választ, amire én kértem.
Mert ha nem, úgy ennek soha nem lesz vége,
A pénzmitálásnak nem sok a veleje.

Pista sógor:

A fenye ott egye, a választ megadom,
Nem lesz kifogása, azt én úgy gondolom.
Lábánnak neveztek azt az öreg gazdát,
Akinél Jákób tizennégy évet szolgált.
Ő őrizte annak ökrét és szamarát,
Juhait, aztán mindennémü állatát.
Lábánnak bizony két szép nagy lánya vagyon,
Akikért Jákóbnak fájt a foga nagyon.
A nagyobbik leányt neveztek Leának,
Kisebbiket pedig szólíták Ráchelnek.
Ráchel volt a szebbik, Jákóbnak ez tetszett,
Ezért szolgált étte sok-sok számos évet.
Amikor Jákóbnak szolgálata letelt,
Ő abban bizék, hogy majd megkapja Ráchelt.
Terve Jákóbnak bizugyan nem sikerült,
Mert az öreg Lábán csak elébe került.
Szegény Jákóbnak ezt úgy adá tudtára,
Hogy sokat adunk az ütteni szólásra.
Mert bizony náluk is az volt ám a szokás,
Születés sorrendben lehet a választás.
Igy lett aztán Lea Jákób felesége,
Amiért Jákóbnak keserü lett szive.
Haragudván is Jákób ezért Lábánra,
Hogy őt hitegettem azután becsapta.

Nyomban követelte, adja neki Ráchelt;
Megkapod, ha újra szolgálsz még hét évet!
Gondolkodott Jákób, hogy mitévő legyen,
Maradjon Leával, vagy Ráchelt vegye el.
Szive soha nem hagyott ő neki nyugtot,
Éjjel álmában is róla álmodozott.
Egyszercsak mégis el határozta magát,
Hogy végrehajtja a szivének parancsát.
Ha hét évet szolgált a csunya Leáért,
Kibir még hét évet a szebbik Ráchelért.
Amikor Lábánnak ezt tudtára adta,
Minden kétség nélkül örömmel fogadta.
Igy hát Jákób újra kezdé a hét évet,
Hogy vegyen magának egy szép feleséget.

A menyasszony apja:

Na, kedves sógorom, ezt ki is gondolta;
Jákób történetét még ilyen jól tudja.
Ez bizony nagyon szép, dicséretre méltó,
Hogy nem feledte el, az bizony nagyon jó.
Igy elébb be tudjuk fejezni a vitát,
Nem hallunk már annyi sok szószaporitást.

Pista sógor:

Na, a dolog ezzel még nincs befejezve,
Mert még vissza van a dolognak lényege.
Most kezdődik Jákób családi helyzete,
Minthogyhát Lea is erre felfigyele.
Az irigység kezdé benne feltámadni,
Hogy a huga, Ráchel, jobban tetszik neki.
Észrevette, hogy őt kezdé hanyagolni,
Mert hát Jákób bizony kezdé kimaradni.
Csak ugy mellékesen, csak ugy fűzöm hozzá,
Mostanában is bizony sok asszony így jár.
Lea asszony azért hűségéhez hiven,
Szüle hát Jákóbnak gyermekeket bőven.
De miután ~~Lea szülése~~ már megszűnt, Lea szülése,
Szolgálóját, Zilpát, küldé be éjjelre.

Gyermekeket szüle Zilpa is Jákóbnak,
Bosszujára a gőgös Ráchel asszonynak.
Ráchel is elkezdé irigyelni Leát,
Meg azt a sok szépen növő gyermekáldást.
Mérgében vallatóra fogta Jákóbot,
Hogy adjon neki is gyermeket vagy hatot.
Jákób ezen aztán jól felmérgesede,
Te vagy oka, hogy méhednek nincs gyümölcse.
Ráchel küldé hozzá Bilkát, szolgálóját,
Igy várja, hogy neki is adjon egy babát.
Később még Ráchel is szült kettő gyermeket,
Akiiket Jákób is legjobban szeretett.
Választ az első kérdésre én megadtam,
Igy hát négy felesége vagyon Jákóbnak.

Menyasszony násznagya:

Ily értelmes választ senkitől sem kaptam,
Néhány lakodalmat végig násznagykodtam.
Ebből megértettük Jákób házasságát,
Tizennégy évi türelmes szolgaságát.
Tehát Lea és Ráchel volt felesége,
Zilpa és Bilka kiségitő mellékese.
Térjünk mostan már a második kérdésre,
Hány gyerek született és hogy hívták őket ?
Szeretném, ha a választ maga adná meg,
Ugy gondolom, akkor minden jó rendbe megy.

Pista sógor:

Miután Lea volt első felesége,
Attól van hat fia s egy leány gyermeke.
Zilpa volt Jákóbnak első ágyastársa,
Akitől született még a kettő fia.
Bilha volt második, az is törvénytelen,
Attól is született kettő kis gyermeke.
Ráchel volt második, az is legkedvesebb,
Gyermekáldás pedig legreménytelenebb.
Már szegény azt hitte, tőle nem lesz utód,
Vénségére kettőt azért ő is adott.

Megáldá az isten Jákób házasságát,
Megkapta, amit kért, a szép gyermekáldást.
Elmondom nevüket úgy ahogy van, sorba,
Akiket szült első felesége, Lea.
Ruben, Simeon, Lévi, Juda , Izsakhár,
Zebulon és Dina,mondja a szentírás.
Lea volt ~~az~~ a legjobb gyümölcsstermő fája,
Zilpa gyereke volt, hívták Ásernek és Gádnak.
Bilháét pedig Dánnak és Naftalinnak,
Ráchel sem maradt meddőnek, magtalannak.
Amiért istennek tartozik hálával,
Megáldotta ötöt két szép koronával.
Egyik neve József, másik meg Benjámín,
Ezek Jákób törzsének a szép ágai.

Menyasszony násznagya:

Igen jó volt,sógomom, ez a szép válasz,
Tisztére váljék ez a mi násznagyunknak.
Nem mindenki tudja ezt így elmondani,
Jákób fiainak nevét elsorolni.
Most hát választ várunk utolsó kérdésre,
Biztos vagyok benne, nem lesz nehézsége.

Pista sógor:

Hát talán majd nem lesz, azt bizonyjal tudom,
Azért hát ezt rögvest mindjárt megmondhatom.
Ne úgy vögyék tőlem, hogy ez nagyképűség,
Hanem inkább úgy, hogy ez a kötelesség.
Hogy küldetésünkről előbb haza térjünk,
Elvégzett munkánkról beszámolót tegyünk.
Mert mégegyszer ugyis vissza kell majd jönnünk,
Hogy díszes násznéppel menyasszonyt elvigyük.
Meg kell fejtenünk még, mit Jákób álmodott,
Annak a lajtergyának hogy hány foga volt,
Melyen a sok angyal le és föl járhatott.
Annak a létrának volt tizenkét foga,
Mint amennyi Jákób fiainak száma.
Jákób familiája Izráel törzse,
Ez lett az istennek kiválasztott népe.

Eddig megadtuk a kérdésre a választ,
Most majd meglássuk, hogy milyen árat támaszt.
Átadom most a szót a mi násznagyunknak,
Kapupénz felől most vele tárgyaljanak.
Azt hiszem, hogy az már nem lesz ilyen nehéz,
Hamarabb létre jön itt a megegyezés.

Menyasszony apja:

Sógorom! Én hizelegni nem akarok,
De ilyen szép választ még senki sem adott.
Elégedett vagyok, hogy kend amit mondott,
Nehéz kérdéseket oly könnyen megoldott.
Most átadom a szót a mi násznagyunknak,
Hogy a kapupénzről ketten tárgyaljanak.
Gondolom, hogy ebben hamar megegyeznek,
Nem lesznek közöttük krajcáros kérdések.
Kicsinységek között el kell most már nézni,
A sok beszéd helyett inkább cselekedni.
Mert az idő bizony gyorsan jár felettünk,
A nagyobb dolgokról aztán majd elkésünk.

Vőlegény násznagya:

Én is ammondó vagyok, hogy ne is késlekedjünk,
Mert az idő bizony elszaladt felettünk.
A többi veleje most már magunkon áll,
A kapu nyitására most már hány forint jár ?
Ugy gondolom, abban hamar megegyezünk,
Mert bizony nem olyan szegény a násznépünk,
Kedves násznagyuram, mondjon kend véleményyt,
Hogy a bemenetelért most mennyit is kér.

Menyasszony násznagya:

Nézze, sógorom, mi nem vagyunk drágásak,
Jól tudja, hogy kaput olcsón nem csinálnak.
Mert az el is törhet, elkopik, elvásik,
Azután pedig biz kell helyette másik.

A mestör embörök, azok bizony drágák,
Busásan megkérlek mindennek az árát.
Én azért nem sokat, száz forintot kérek,
Hogyha nem sokalják kendtek az értéket.

Vőlegény násznagya:

Soknak nem sokallom, én is azt mondhatom,
De nem ennyire szól az én megbizásom.
Én csak nyolcvan forintot kaptam engedélyt,
Ráfizetni pedig én most nem szeretnék.
Ha hajlandók lennének ezt elfogadni,
Én ezt ezen nyomban ki fogom fizetni.
Ha pedig nem, akkor csak huzzuk az időt,
Topogunk, mint csöngős csikó a ló előtt.
Pedig hát jó lenne már dülőre jutni,
És ezt a nagy vitát immáron lezárni.
Mert úgy érzem, addig rendjén semmi sincsen,
Amig mi közöttünk egyezés nem léssen.

Menyasszony násznagya:

Ebben igaza van, édes jó sógorom,
Az ő boldogságuk ezen már ne muljon.
Nyissa kend meg bukszája belső fiókját,
Tegye elém ide piros százforintját.
Egyből meg lesz minden, készen az egyezés,
Becsületükhöz nem férhet semmi kétség.
Azt hiszem, a vőlegény is megérti ezt,
Ezelől kitérni végkép nem lehetett
Majd ő kifizeti kendnek a többletet,
Amit számításán kívül kifizetett.

Vőlegény násznagya:

Egye meg a fene, ezen hát ne muljon,
Ha másképpen nem megy, magaméból adom.
Csapjon a kezembe, így kész az egyezés,
Mindnyájunkat áldjon meg a mennyái ég.

Legyen hát közöttünk isteni békesség,
S ami legfontosabb: erő és egészség.
Itt van hát a százasa, én rögvést átadom,
Ez a vőlegénynek duplán kamatozzon.
Azért most már jó lesz, hogyha egyet iszunk,
Mert a sok beszédben kiszáradt a torkom.
Legalább eloltsuk az epedő szomját,
Megkóstolhatjuk az örömapa borát.

Az egész társaság:

Az isten éltesse az ifju házaspárt,
Na, meg azoknak az összes rokonságát,
Kik érdekükben oly sokat fáradoztak,
Fáradtságuk után majd jól mulassanak.

/ Isznak /

Vőlegény násznagya:

Gondolom, sógorom, dolgunk elvégeztük,
Fogjuk sátorfánkat és most mi elmegyünk,
Mert otthon vár minket a mi vőlegényünk,
Induljunk és semmit már ne késlekedjünk.
Be kell számolni, hogy itt mit is végeztünk,
Azután meg újra vissza is kell jönnünk.
Mert az lesz a munkánk igazi gyümölcse,
A szép menyasszonynak a hazavitele.
Mielőtt elmennénk, azért még megkérdem,
Mindkettőnk részéről rendben van-e minden ?

Menyasszony édesanyja:

Na, lássa sógorom, milyen jó, hogy most szólt,
Sok mindent beszéltek, mindenről esett szó.
Arról nem, hogy nyoszolyát is el kell vinni,
Azért egy kocsival is el kell majd jönni.
Aztán el kell vinni dunyhát, meg a párnát,
Mibe feküdne s takarózna az uj pár.
Azt már nem lehet, hogy haza el ne vigyék,
Hetedik faluba elvinnék a hírét.

Azt mondanák, hogy nem volt ágyiruhája,
Mert ha lett volna, úgy el is hozta volna.

Vőlegény násznagya:

Bizzák csak ezt én rám, ez már az én gondom,
Küldöm majd a kocsit és én elhozatom.
De most már azt mondom, hogy ne tévovázzunk,
Szedjék össze maguk, azután induljunk.

Menyasszony násznagya:

Jaj, jaj, bizony itt még valami elmaradt,
A követ koszoru s borom majd megmaradt.
Enélkül kendtök biz haza nem mehetnek,
Mit mondanának a lakodalmas népek ?
Itt van a koszoru kendnek kapapjára,
A többinek pedig egy-egy szép bokréta.
De biz ennek is ki kell fizeni árát,
Mert hát Szigetváron ingyen nem csinyáták.
Induljanak vissza maguk hajlékába,
Ahol a vőlegény magukat már várja.
Itt a jele, hogy a menyasszonyt megkapják,
A kíváncsiskodók ezt lesik, ezt várják.

Vőlegény násznagya a koszorut a kapapjára teszi, a többiek
pedig kitűzik a bokrétákat és kifizetik az érte kért pénzt.

Vőlegény násznagya:

Akkor hát most menjünk édes egy sógorom,
Mert a vendégekkel én hozzá tartozom.
Gyántározza meg most mindenki a torkát,
Hogy hangosan mondja mindenki a nőtát.

/ Isznak /

Ezután az isten áldja meg kendtöket,
Mikorra majd gyűvünk. hát elkészüljenek.

Amikor a követjárók elmennek, kezdődik a sirató. A menyasszony e-
gyenként elbucsuzik a szülőktől, a testvérektől és a jelen lévő ro-

konaitól, leány barátaitól. Ezután a jelen lévő leány berátnői elkezdik öltöztetni a menyasszonyi ruhába, a mirtuszkoszorút a legjobb két barátnője teszi a fejére ezzel a mondással: " Ilyen tiszta, hófehér volt a leányságod, ilyen tiszta legyen az asszonyi életed is." Ezután minden leánybarátja megcsókolja és várják a násznépet, hogy jönnék érte.

A vőlegény násznagya:

/ Amikor a vőlegény házához a követségből visszaérkeztek, így számol be /

Kedves házigazda, kedves vőlegényünk,
Követségi utról immár hazaértünk.
Nem volt könnyű dolgunk, mint ahogy gondoltunk,
Oly kérdést tettem fel, melyre nem számoltunk.
Elég nehéz volt azokra választ adni,
Megvallom, nem is tudtam én hozzászólni.
Szöröncsénkre ott volt a kedves sógorom,
Részemről azt mondom, talán a legjobbkor.
Amikor megszólalt, megkönnyebült szívem,
Mert minden kérdésre megfelelt az könnyen.
Kapupénzre pedig száz forintot kértek,
Amit megigérttem és ki is fizettem.
Ugy gondolom, így mi mindent elrendeztünk,
A menyasszonyért a násznéppel mehetünk.

Vőlegény:

Násznép már itten van , kocsik előálltak,
A vendégek arra azután felszállnak.
Csak arra kérem, hogy sokat ne késsenek,
Nehogy ide vissza későn érkezzenek.
Inkább sűrűssék majd ott is a vendéget,
Itthon majd mulathat mindenki kedvére.
Lesz itten ideje bőven majd mindennek,
Ehetnek, ihatnak mindenből eleget.

Vőlegény apja:

Akkor induljatok szépen ékes rendben,
Térjetelek majd vissza sok jó szerencsével.

Vigyázzatok, hogy valami baj ne érjen,
Az ördög nem alszik, legyetek hát résen.
Csak arra kérlek, hogy sokat ne késsetek,
Induljatok, isten segítsen bennetek.
Mert nekünk nyugodalmunk addig nem lészen,
Amig békességgel majd vissza nem térnek.

/ Ezután a lányos háznál meglesz a kikérés, hazajövel a bekérés,
a nézegetelőknek a kalácsosztás - melyet azonban megelőz a temp-
lomi esküvő - s utána bent majd a vacsora és a már sokszor leirt
lakodalom. /

A b e m u t a t á s .

Az éjféli menyasszonytánc után az új pár legtöbbször elment a szomszédházba egy kicsit aludni, mert nekik még másnap is volt dolguk. De a vidám mulatás tovább folyt még néhány óráig. Aztán kezdtek szál-lingózni a vendégek, - a helyben lakók haza, a vidékiek előre kijelölt helyükre - hogy egyet " kumjanak " / aludjanak./reggelig. Aztán már csak néhányan maradtak, akik nem feküdtek le. A zenészek is mind kevesebbet muzsikáltak. Egyik erre, másik arra dült a széken, vagy éppen az asztalra vagy a cimbalomra borulva aludt.

Virradatkor azonban még azok is megélénkültek, akik szintén a zenészekkel aludtak egy-egy órát. Aztán kezdődött a pálinkázás, a pálinkás üvegek megtöltése, mert össze kellett szedni a vendégeket, akik elmentek haza egy kis alvásra. Ilyenkor volt a " láncolás. "

Zeneszóval az utcán indultak s felkeltették az alvókat, akiknek gyorsan fel kellett öltözni s inni a kínált pálinkából. Aztán láncolással megkötötték s mentek a másik házhoz, hogy szintén láncoljanak. Mikor így összeszedték a vendégeket, akkor visszamentek a lakodalmás házhoz. Ott addigra már meg volt terítve. Az asztalon pálinka, bor, kuglóf, kalács, percc. Aztán kocsonyás tálak, tányérok. Friss pörkölt, megmaradék sült husok tálakban. Ivogattak, majd ettek. A cigányok is feléledtek s újra kezdtek muzsikálni. A zenészek nemegyszer trombitával is játszottak. Ilyenkor kimentek az udvarra s ott " fujtak " egyet, egy-egy nótát. Persze, voltak a vendégek közül is olyanok, akik kimentek velük az udvarra. Aztán ha jött valaki, - elsősorban férfi - azt megkínálták pálinkával vagy borral.

Ilyenkor - a reformátusoknál - még a reggeli " könyörgést " sem tartották meg a szokott időben a templomban, hanem vártak a " bemutatás " - ra. Ez sokszor úgy délelőtt 9 óra tájban, télen pedig 10 óra

által igényelt támogatásra nem a 4. pont vonatkozik (nem személyi juttatásra kap támogatást), **közvetlenül csak külön e célra nyitott, elkülönített bankszámlára történhet átutalás.** Az elkülönített számla számát és az erről szóló banki igazolást az adatlaphoz be kell csatolni.

6. Pályázó csak természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel rendelkező gazdasági társaság lehet. Hazai jogi személy pályázó lebonyolítót általában nem vehet igénybe, kivéve a saját bankszámlával nem rendelkező önkormányzati intézményeket.
7. Az adatlap 5.3. pontjánál a fedezetül felajánlott biztosítékokat kell konkrétan megjelölni, mint pl. költségvetési intézmények esetén - a felügyeleti szerv kezességvállalása, vállalkozás és magányszemélyek esetén bankgarancia, kezes, ingóságra vagy ingatlanra felajánlott jelzálogjog biztosíték stb.
8. **Az adatlap 7.1. pontjánál az egyes pályázóknak a következő jogi alapidokumentumokat kell feltüntetni és a pályázatukhoz mellékelni:**
  - o **költségvetési intézményeknek - az alapító okiratnak másolatát, 30 napon belüli aláírási jogosultság igazolását,**
  - o **non profit szervezeteknek, mint (köz)alapítvány, egyházi intézmény, vallási felekezet, köztestület, egyesület, egyéb társadalmi szervezet stb. - az érvényes alapító okiratot (alapszabályt), 30 napon belüli bírósági számítógépes kivonatot (az illetékes bíróságnál szerezhető be), és a 30 napon belüli aláírási jogosultság igazolását,**
  - o **közhasznú társaságoknak 30 napnál nem régebbi cégkivonatot,**
  - o **társas vállalkozásoknak, mint közkereseti társaság (kkt.), betéti társaság (bt.), korlátolt**
  - o **felelősségű társaság (kft.), részvénytársaság (rt.), egyéb jogi személyiség nélküli társaság, polgári jogi társaság (pjt.), egyesülés, közös vállalat, szövetkezet, gazdasági munkaközösség, át nem alakult állami gazdasági szervezet stb., továbbá az egyéni cégnek 30 napnál nem régebbi cégkivonatot,**
  - o **egyéni vállalkozóknak a vállalkozói igazolvány 30 napnál nem régebbi hiteles másolatát.**

8.1 A 30 napon belüli aláírási jogosultság igazolása a jogi dokumentáció részeként, a pályázók cégszerű aláírás igazolására kötelezettek, ami történhet a banki/kincstári aláírásbejelentő fénymásolatának bank, illetve a kincstár általi **eredeti záradékolásával** vagy más hiteles banki igazolással, felügyeleti szervi igazolással, közjegyzői aláírási címpéldánnyal, továbbá egyéb hitelt érdemlő módon. **Az aláírás jogosultság igazolása csak 30 napnál nem régebbi eredeti, vagy hitelesített okirattal történhet.** Kivételt képeznek a cégkivonat becsatolására kötelezett pályázók.

9. A lebonyolítóra a 7.1.-7.1.2. mellékletek vonatkozásában a

Kövehdud - Lincolns - Wörsing
KUTAS